

HET ARCTISCH GEBIED

VANUIT INTERNATIONAAL ZEERECHTELIJK PERSPECTIEF

Prof. Dr. Klaas Willaert

20 januari 2026

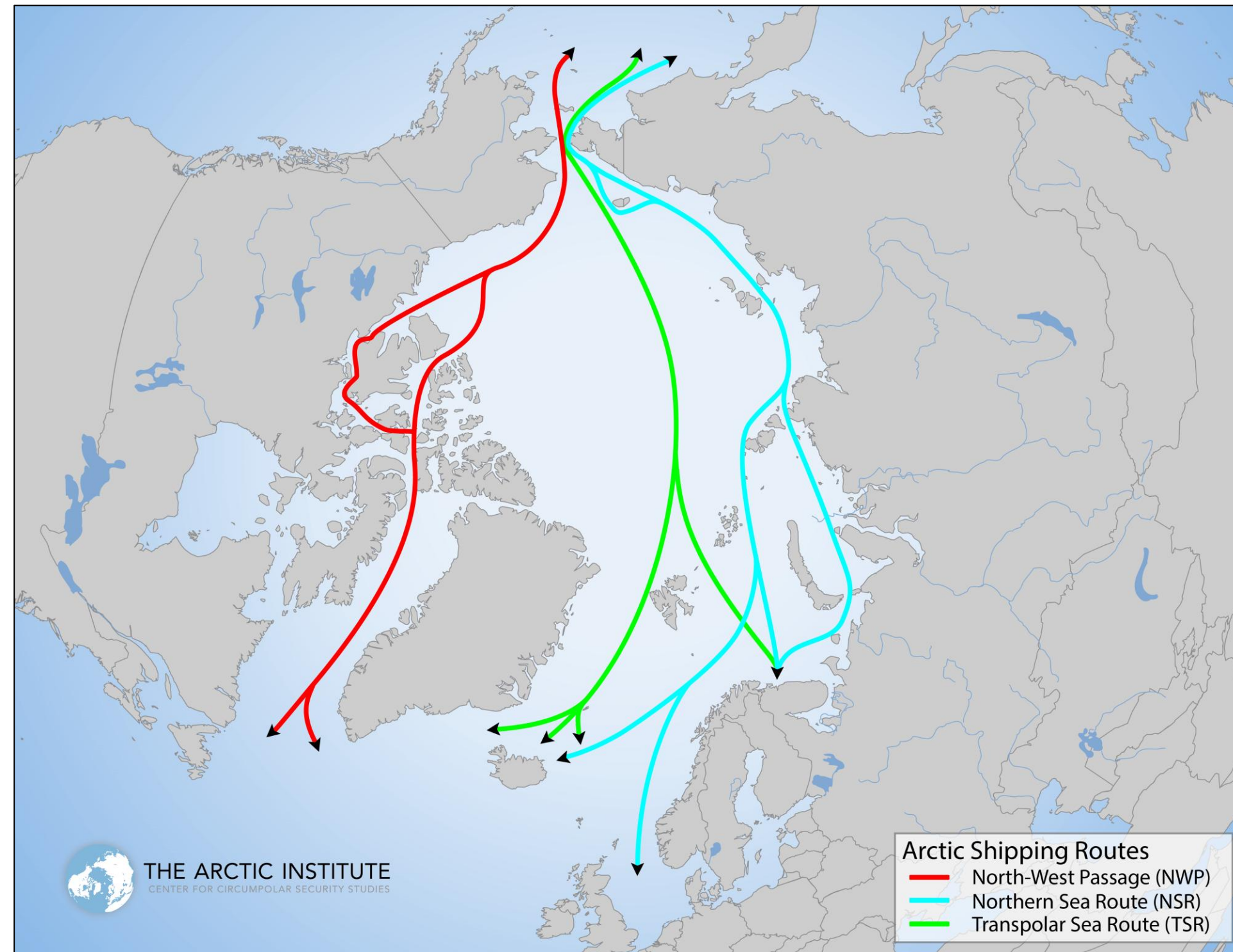
PROMINENTE JURIDISCHE KWESTIES

- Overlappende claims m.b.t. (uitgebreid) continentaal plat
- Discussies omtrent statuut Arctische scheepvaartroutes
- Mariene milieubescherming
- Toekomstig visserijbeheer
- Search and rescue (SAR)-verantwoordelijkheden
- Rechten en belangen inheemse volkeren

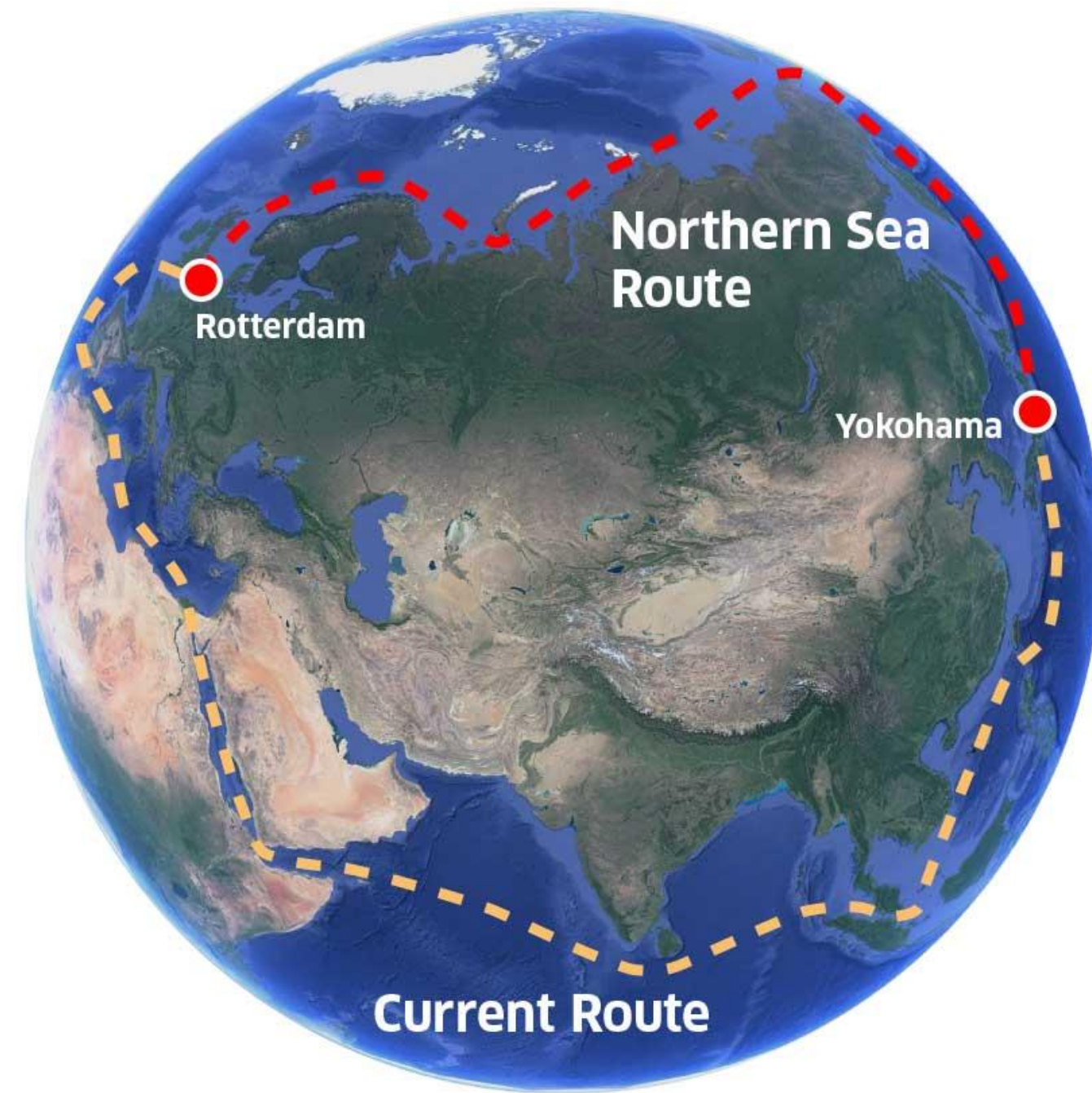

ARCTISCHE SCHEEPVAARTROUTES

– Overzichtskaart: NWP, NSR en TSR

ARCTISCHE SCHEEPVAARTROUTES

ARCTISCHE SCHEEPVAARTROUTES

– Northwest Passage (NWP)

ARCTISCHE SCHEEPVAARTROUTES

➤ Interne wateren of internationale zeestraat?

■ **Canadese visie: interne wateren**

- Op basis van rechte basislijnen en historische titel
- Gevolg: volledige soevereiniteit en jurisdictie
 - ❖ Toegang kan worden ontzegd
 - ❖ Maatregelen kunnen opgelegd worden

■ **Visie andere staten: internationale zeestraat**

- Verbindt delen van volle zee + gebruikt voor internationale scheepvaart
- Gevolg: recht van doortocht
 - ❖ Geen toelating vereist
 - ❖ Kan niet opgezegd worden

ARCTISCHE SCHEEPVAARTROUTES

– Northern Sea Route (NSR)

ARCTISCHE SCHEEPVAARTROUTES

➤ Russische maatregelen en controle: legaal?

■ **Op basis van rechte basislijnen en art. 234 VN-Zeerechtverdrag**

- Rechte basislijnen => interne wateren
- Art. 234 VN-Zeerechtverdrag: mogelijkheid om maatregelen te nemen m.b.t. mariene milieubescherming in door ijs bedekte gebieden
 - ❖ Verplichte loodsen
 - ❖ Opgelegde vergoedingen
 - ❖ Voorafgaandelijke toelating
 - ❖ Strikte scheepvaartregels
 - ❖ Potentiële sluitingen

■ **Kritiek: dubieuze toepassing door Rusland**

- Criteria rechte basislijnen niet voldaan
- Ongeoorloofd gebruik van art. 234 VN-Zeerechtverdrag
 - ❖ Maatregelen in strijd met vrijheid van scheepvaart
 - ❖ Niet meer van toepassing wegens smelten ijs?

BESLUIT

- Met het dooien van het ijs komen **bevroren discussies** op de voorgrond
- NWP en NSR: **parallele twistpunten** met gelijkaardige aspecten
- Ook **implicaties voor militaire scheepvaart en activiteiten**
- Geschillenbeslechting is een optie, maar **diplomatie wordt cruciaal**

Prof. Dr. Klaas Willaert

MARITIME INSTITUTE

E klwillae.willaert@ugent.be
T +32 9 264 68 96

www.maritimeinstitute.ugent.be

 Universiteit Gent
 @ugent
 Ghent University